

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

08 грудня 2017 року набув чинності Наказ Міністерства юстиції №3851/5 від 04.12.2017 року, яким затверджено зміни до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України. Даними змінами:

1. Встановлено, що нотаріусу, з метою перевірки відсутності прав малолітніх та неповнолітніх осіб подається відповідна заява відчужувача.

У пп.1.8 п.1 гл.2 розділу II: слова «нотаріус вимагає подачі йому довідки про склад сім'ї житлово-експлуатаційної організації, квартального комітету або іншого уповноваженого органу з питань реєстрації місця проживання» замінити словами «нотаріусу подається відповідна заява відчужувача».

Стара редакція	Нова редакція
1.8. З метою перевірки відсутності прав малолітніх та неповнолітніх дітей, недієздатних чи обмежено дієздатних осіб на користування відчужуваними житловим будинком, квартирою, кімнатою або їх частиною нотаріус вимагає подачі йому довідки про склад сім'ї житлово-експлуатаційної організації, квартального комітету або іншого уповноваженого органу з питань реєстрації місця проживання.	1.8. З метою перевірки відсутності прав малолітніх та неповнолітніх дітей, недієздатних чи обмежено дієздатних осіб на користування відчужуваними житловим будинком, квартирою, кімнатою або їх частиною нотаріусу подається відповідна заява відчужувача.

Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2016 № 861 «Про внесення змін до постанов Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 11 грудня 1984 р. № 470 і Кабінету Міністрів України від 29 січня 2003 р. № 117» внесено зміни до деяких нормативно-правових актів, якими, зокрема, довідку про склад сім'ї або зареєстрованих осіб змінено на довідку про реєстрацію місця проживання особи, що видається органом реєстрації на кожного члена сім'ї за формою, встановленою в додатку 13 до Правил в зв'язку із цим дана норма видалена з тексту Порядку вчинення нотаріальних дій як застаріла.

Разом з тим, слід звернути увагу нотаріусів, що відповідно до статті 12 Закону України «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей» «держава охороняє і захищає права та інтереси дітей під час вчинення правочинів щодо нерухомого майна». Згідно з ч.2 ст.12 вказаного закону **неприпустиме зменшення або обмеження прав та інтересів дітей під час вчинення будь-яких правочинів** щодо житлових приміщень. Для вчинення будь-яких правочинів щодо нерухомого майна, право власності на яке або право користування яким

мають діти, необхідний попередній дозвіл органів опіки та піклування, що видається відповідно до закону.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про охорону дитинства» «батьки або особи, які їх замінюють, не мають права без дозволу органів опіки і піклування, наданого відповідно до закону, укладати договори, які підлягають нотаріальному посвідченню та/або державній реєстрації, відмовлятися від належних дитині майнових прав, здійснювати поділ, обмін, відчуження житла, зобов'язуватися від імені дитини порукою, видавати письмові зобов'язання».

Таким чином, оскільки посвідчення нотаріусом правочину має відбуватися з дотриманням даних норм законодавства, **нотаріус зобов'язаний впевнитися у тому, що при посвідченні правочину відсутня необхідність вимагати дозвіл органів опіки і піклування.**

У відповідності до ст. 46-1 Закону України «Про нотаріат», під час вчинення нотаріальних дій, нотаріус обов'язково використовує відомості Єдиного державного демографічного реєстру, а також Державного реєстру актів цивільного стану громадян, що функціонують у системі Міністерства юстиції України.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про нотаріат» нотаріус має право витребувати від фізичних та юридичних осіб відомості та документи, необхідні для вчинення нотаріальної дії.

Враховуючи вище викладене, звертаємо увагу нотаріусів на доцільність неухильного встановлення фактів відсутності прав користування нерухомим майном у малолітніх/неповнолітніх осіб шляхом витребування відповідних документів.

Цей факт в тому числі може підтверджуватися відповідними документами у вигляді витягів з реєстру територіальної громади про наявності серед зареєстрованих у відповідному житловому приміщенні малолітніх/неповнолітніх осіб, іншими відомостями, які дають змогу встановити даний факт.

Виключенням є житлові об'єкти, що знаходяться на території України, де органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження, оскільки щодо таких об'єктів нотаріус позбавлений можливості отримати легітимні документи чи актуальні дані з реєстрів.

2. Встановлено, що звіт про оцінку майна повертається особам, що його подали, а у нотаріуса залишається копія його відповідних сторінок.

У підпункті 1.18 пункту 1 глави 2 розділу II: після слів «але не нижче» слово «оціночної» виключити, слова «та документа про оціночну вартість» замінити словами «у випадках, визначених статтею 172 Податкового кодексу України, та висновку про вартість майна». Та доповнити підпункт новим абзацем.

Стара редакція	Нова редакція
1.18. Нотаріус посвідчує правочин, який передбачає будь-який перехід права власності на об'єкти нерухомості та об'єкти незавершеного будівництва, крім їх успадкування та дарування, за наявності документа про сплату до бюджету податку на доходи	1.18. Нотаріус посвідчує правочин, який передбачає будь-який перехід права власності на об'єкти нерухомості та об'єкти незавершеного будівництва, крім їх успадкування та дарування, за наявності документа про сплату до бюджету податку на доходи

<p>фізичних осіб, обчисленого з ціни, зазначеної у правочині, але не нижче оціночної вартості такого нерухомого майна, визначеної суб'єктом оціночної діяльності згідно з вимогами нормативно-правових актів з оцінки майна, та документа про оціночну вартість.</p>	<p>фізичних осіб, обчисленого з ціни, зазначеної у правочині, але не нижче вартості такого нерухомого майна, визначеної суб'єктом оціночної діяльності згідно з вимогами нормативно-правових актів з оцінки майна, у випадках, визначених статтею 172 Податкового кодексу України, та висновку про вартість майна.</p> <p>У справах нотаріуса залишаються копії висновку про вартість майна, складеного суб'єктом оціночної діяльності, який має повноваження на здійснення оціночної діяльності, та документа, який підтверджує такі повноваження. На копіях зазначених документів проставляється відмітка «згідно з оригіналом» із зазначенням дати та проставленням підпису нотаріуса. Звіт про оцінку майна повертається особам, що його подали.</p>
--	---

Дану норму можна застосувати на практиці шляхом виготовлення витягу зі звіту про оцінку майна, який буде складатися з повного тексту висновку про вартість майна, сертифікату суб'єкта оціночної діяльності та інших документів, які підтверджують його повноваження, в кінці витягу проставляти відмітку «згідно з оригіналом», скріплювати підписом та печаткою нотаріуса із зазначенням дати.

3. Виправлено термінологію щодо осіб з інвалідністю.

У підпункті 6.2 п.6 глави 2 розділу II слово «інвалідам» замінити словами «особам з інвалідністю»; у абзаці другому підпункту 4.8 пункту 4 глави 5 розділу II слово «інвалідами» замінити словами «особами з інвалідністю»; у абзаці четвертому підпункту 1.12 пункту 1 глави 10 розділу II слово «інвалідів» замінити словами «осіб з інвалідністю».

Стара редакція	Нова редакція
----------------	---------------

<p>6.2. Не допускається посвідчення договорів відчуження автомобілів, безоплатно переданих (або проданих на пільгових умовах) інвалідам відповідними органами праці та соціального захисту населення.</p>	<p>6.2. Не допускається посвідчення договорів відчуження автомобілів, безоплатно переданих (або проданих на пільгових умовах) особам з інвалідністю відповідними органами праці та соціального захисту населення.</p>
<p>4.8. При посвідченні договору про утримання нотаріусом перевіряється факт непрацездатності того з подружжя, на користь якого укладається угода.</p> <p>Непрацездатними (за віком або за станом здоров'я) визнаються особи, які досягли пенсійного віку, встановленого законом, або є інвалідами I, II, III груп, про що зазначається в тексті договору.</p>	<p>4.8. При посвідченні договору про утримання нотаріусом перевіряється факт непрацездатності того з подружжя, на користь якого укладається угода.</p> <p>Непрацездатними (за віком або за станом здоров'я) визнаються особи, які досягли пенсійного віку, встановленого законом, або є особами з інвалідністю I, II, III груп, про що зазначається в тексті договору.</p>
<p>Абз.4 пп.1.12 п. 1 гл. 10 розд. II</p> <p>Після смерті громадянина, який проживав у будинку-інтернаті для інвалідів, ветеранів, самотніх осіб та людей похилого віку, іншому закладі соціального призначення, місцем відкриття спадщини вважається місцезнаходження відповідного закладу.</p>	<p>Абз.4 пп.1.12 п. 1 гл. 10 розд. II</p> <p>Після смерті громадянина, який проживав у будинку-інтернаті для осіб з інвалідністю, ветеранів, самотніх осіб та людей похилого віку, іншому закладі соціального призначення, місцем відкриття спадщини вважається місцезнаходження відповідного закладу.</p>

4. Приведено у відповідність до законодавства назву органів реєстрації місця проживання фізичних осіб, які уповноважені надавати інформацію, а також передбачена можливість встановлення місця відкриття спадщини щодо спадкодавців, зареєстрованих на невідконтрольній території без подання відповідної довідки.

У пп.1.13 гл.10 розділу II слова «довідкою житлово-експлуатаційної організації, довідкою правління житлово-будівельного кооперативу про реєстрацію (постійне місце проживання) спадкодавця; записом у будинковій книзі про реєстрацію (постійне місце проживання) спадкодавця, довідкою адресного бюро, довідкою райвійськкомату про те, що спадкодавець до призову на військову службу проживав за відповідною адресою» замінити словами «про

реєстрацію/останнє місце проживання виконавчого органу сільської, селищної або міської ради, сільського голови (у разі якщо відповідно до закону виконавчий орган сільської ради не утворено), що здійснює реєстрацію, зняття з реєстрації місця проживання особи на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, на яку поширюються повноваження відповідної сільської, селищної або міської ради». Доповнити підпункт новим абзацом такого змісту: «Якщо останнє місце проживання спадкодавця було на території України, де органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження, нотаріусу подається відповідна заява спадкоємця.»

Стара редакція	Нова редакція
<p>1.13. Місце відкриття спадщини підтверджується: довідкою житлово-експлуатаційної організації, довідкою правління житлово-будівельного кооперативу про реєстрацію (постійне місце проживання) спадкодавця; записом у будинковій книзі про реєстрацію (постійне місце проживання) спадкодавця, довідкою адресного бюро, довідкою райвійськкомату про те, що спадкодавець до призову на військову службу проживав за відповідною адресою.</p>	<p>1.13. Місце відкриття спадщини підтверджується: довідкою про реєстрацію/останнє місце проживання виконавчого органу сільської, селищної або міської ради, сільського голови (у разі якщо відповідно до закону виконавчий орган сільської ради не утворено), що здійснює реєстрацію, зняття з реєстрації місця проживання особи на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, на яку поширюються повноваження відповідної сільської, селищної або міської ради.</p> <p>Якщо останнє місце проживання спадкодавця було на території України, де органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження, нотаріусу подається відповідна заява спадкоємця.</p>

Пропонується у заяві спадкоємця (про прийняття спадщини, про видачу свідоцтва тощо) зазначати вираз: «стверджую, що останнє місце проживання спадкодавця зареєстроване за адресою: місто Луганськ...».

5. Встановлюються додаткові підстави та правила для передачі спадкових справ від одного нотаріуса до іншого.

Додані нові абзаци до пп. 2.7 п.2 глави 10 розд.ІІ.

Стара редакція	Нова редакція
<p>2.7. При встановленні факту одночасного відкриття декількох спадкових справ (наприклад, за місцем проживання спадкодавця і за місцезнаходженням спадкового майна), спадкові справи, відкриті з порушенням вимог статті 1221 Цивільного кодексу України, повинні бути передані за належністю нотаріусу, до компетенції якого входить ведення цієї спадкової справи.</p>	<p>2.7. При встановленні факту одночасного відкриття декількох спадкових справ (наприклад, за місцем проживання спадкодавця і за місцезнаходженням спадкового майна), спадкові справи, відкриті з порушенням вимог статті 1221 Цивільного кодексу України, повинні бути передані за належністю нотаріусу, до компетенції якого входить ведення цієї спадкової справи.</p> <p>При одночасному відкритті спадкових справ різними нотаріусами за місцем відкриття спадщини, спадкова справа передається до того нотаріуса, у якого, згідно паперових носіїв, відкрито спадкову справу раніше.</p> <p>У разі зупинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса або тимчасовому блокуванні доступу нотаріуса до Державного реєстру прав за заявою всіх спадкоємців спадкова справа може бути передана до іншого нотаріуса в межах одного нотаріального округу. Нотаріус, якому передається спадкова справа, зобов'язаний прийняти її в провадження.</p> <p>При ліквідації державної нотаріальної контори або припиненні нотаріальної діяльності приватного нотаріуса до передачі всіх документів нотаріального діловодства та архіву державної нотаріальної контори чи приватного нотаріуса відповідному державному нотаріальному архіву за заявою всіх спадкоємців спадкова справа може бути передана до іншого нотаріуса в межах одного нотаріального</p>

	<p>округу.</p> <p>Спадкова справа передається в ведення іншого нотаріуса після закінчення встановленого законодавством строку для прийняття спадщини, та до видачі свідоцтв про право на спадщину спадкоємцям.</p> <p>Нотаріус, у веденні якого знаходиться спадкова справа, у випадках передбачених цим пунктом зобов'язаний передати зазначену спадкову справу.</p> <p>Заява про передачу спадкової справи подається спадкоємцями особисто нотаріусу, в веденні якого знаходиться зазначена спадкова справа.</p> <p>Справжність підпису на заяві від спадкоємців про передачу спадкової справи, яка надсилається поштою нотаріусу, в веденні якого знаходиться зазначена справа, або подається від імені спадкоємців їх представниками, має бути засвідчена нотаріально.</p> <p>В нотаріальних округах, де не зареєстрована діяльність приватних нотаріусів та не функціонують державні нотаріальні контори, спадкова справа передається в ведення державних або приватних нотаріусів іншого нотаріального округу на підставі наказу відповідного Головного територіального управління юстиції.</p>
--	---

Спадкова справа передається:

- якщо відкрито декілька спадкових справ - вони передаються до нотаріуса, що відкрив спадкову справу за вірним місцем відкриття спадщини відповідно до ст.1221 ЦКУ;
- якщо декілька спадкових справ відкрито нотаріусами за вірним місцем відкриття спадщини - вони передаються до того нотаріуса, який відкрив спадкову справу перший;
- у разі зупинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса (ст.29-1 ЗУ «Про нотаріат») або тимчасового блокування доступу нотаріуса до ДРРП за заявою всіх спадкоємців спадкова справа може бути передана іншому нотаріусу в межах нотаріального округу, який зобов'язаний її прийняти у провадження.
- у разі ліквідації ДНК або припинення приватної нотаріальної діяльності ДО передачі архіву нотаріуса (контори) в Державний нотаріальний архів за заявою всіх спадкоємців спадкова справа може бути передана до іншого нотаріуса в межах одного нотаріального округу.

Умови для передачі спадкової справи:

- закінчення шестимісячного строку для прийняття спадщини та відсутність виданих свідоцтв про право на спадщину;
- обов'язок, покладений на нотаріуса, який веде справу, передати справу у випадках, перелічених в пп.2.7;
- подання заяви про передачу спадкової справи нотаріусу, який веде спадкову справу, спадкоємцями **особисто**. Якщо така заява надсилається поштою або подається представником, то підпис на ній повинен бути засвідчений нотаріально;
- у разі відсутності в межах нотаріального округу інших нотаріусів, спадкова справа може бути передана приватному або державному нотаріусу іншого округу на підставі наказу відповідного ГТУЮ.

6. Більш детально встановлена процедура передачі спадкової справи від одного нотаріуса до іншого.

Доповнити після пп.2.7 новими підпунктами 2.8-2.10. У зв'язку з цим пп.2.8-2.10 вважати відповідно пп.2.11-2.13.

2.8. У разі передачі спадкової справи в ведення іншого нотаріуса між нотаріусом, в веденні якого знаходиться спадкова справа, та нотаріусом, якому ця справа передається, у двох примірниках складається Акт приймання – передавання з описом документів, наявних в спадковій справі.

У книзі обліку і реєстрації спадкових справ та алфавітній книзі спадкових справ, нотаріусом, який передає спадкову справу, проставляються відповідні відмітки про передачу спадкової справи.

2.9. Спадкова справа передається разом із супровідним листом та заповненою заявою про реєстрацію зміни місця зберігання спадкової справи (додаток № 4 до Положення про Спадковий реєстр).

2.10. Нотаріус, який передає незакінчену спадкову справу, надсилає повідомлення спадкоємцям, щодо зміни місця зберігання спадкової справи. У разі передачі закінченої спадкової справи, або передачі незакінченої спадкової справи до відповідного обласного державного нотаріального архіву – повідомлення спадкоємцям – не надсилається.

У пп.2.11 слова «з примірником» замінити словами «, примірник акта приймання-передавання,»

Стара редакція	Нова редакція
----------------	---------------

<p>2.8. У справах нотаріуса, який передає спадкову справу за належністю, залишається на зберіганні копія спадкової справи з примірником супровідного листа та повідомленням оператора поштового зв'язку, а у разі передачі спадкової справи кур'єром – відмітка нотаріуса про одержання спадкової справи у Розносній книзі для місцевої кореспонденції.</p>	<p>2.11. У справах нотаріуса, який передає спадкову справу за належністю, залишається на зберіганні копія спадкової справи, примірник акта приймання-передавання, супровідного листа та повідомленням оператора поштового зв'язку, а у разі передачі спадкової справи кур'єром – відмітка нотаріуса про одержання спадкової справи у Розносній книзі для місцевої кореспонденції.</p>
--	--

7. Врегульовано питання перевірки нотаріусом саме факту реєстрації проживання (а не просто проживання) спадкоємця за адресою реєстрації місця проживання спадкодавця на момент смерті.

У пп.3.22 п.3 гл.10 розд.ІІ слово «можуть» замінити словом «може», слова «житлово-експлуатаційної організації, правління житлово-будівельного кооперативу, відповідного органу місцевого самоврядування» замінити словами «органу реєстрації місця проживання», слово «спадкоємець» замінити словами «місце проживання спадкоємця», слова «проживав разом із цим спадкодавцем» замінити словами «було зареєстровано за однією адресою зі спадкодавцем».

Стара редакція	Нова редакція
<p>3.22. У разі відсутності у паспорті такого спадкоємця відмітки про реєстрацію його місця проживання доказом постійного проживання із спадкодавцем можуть бути: довідка житлово-експлуатаційної організації, правління житлово-будівельного кооперативу, відповідного органу місцевого самоврядування про те, що спадкоємець на день смерті спадкодавця проживав разом із цим спадкодавцем.</p>	<p>3.22. У разі відсутності у паспорті такого спадкоємця відмітки про реєстрацію його місця проживання доказом постійного проживання із спадкодавцем може бути: довідка органу реєстрації місця проживання про те, що місце проживання спадкоємця на день смерті спадкодавця було зареєстровано за однією адресою зі спадкодавцем.</p>

8. Уточнено положення щодо довідки, яку нотаріус видає спадкоємцям при заведенні спадкової справи, зокрема, про розмір плати за вчинення нотаріальних дій.

Підпункт 3.29 п.3 гл.10 розділу II після слів «нотаріальних дій» доповнити словами «, яка визначена державним нотаріусом або щодо якої було досягнуто домовленості між приватним нотаріусом та спадкоємцем до заведення спадкової справи»;

Стара редакція	Нова редакція
3.29. У разі заведення спадкової справи та встановлення складу спадкового майна нотаріус надає спадкоємцю письмову довідку щодо переліку документів, необхідних для оформлення спадщини та видачі свідоцтва про право на спадщину, із зазначенням розміру плати за вчинення відповідних нотаріальних дій. Така довідка має бути підписана нотаріусом та скріплена його печаткою.	3.29. У разі заведення спадкової справи та встановлення складу спадкового майна нотаріус надає спадкоємцю письмову довідку щодо переліку документів, необхідних для оформлення спадщини та видачі свідоцтва про право на спадщину, із зазначенням розміру плати за вчинення відповідних нотаріальних дій, яка визначена державним нотаріусом або щодо якої було досягнуто домовленості між приватним нотаріусом та спадкоємцем до заведення спадкової справи. Така довідка має бути підписана нотаріусом та скріплена його печаткою.

9. Врегульовано момент, з якого починається відлік п'ятирічного строку заборони відчуження майна особи, оголошеної померлою.

У абзаці 7 підпункту 5.1 пункту 5 глави 15 розд. II слова «видачі свідоцтва про право на спадщину» замінити словами «відкриття спадщини».

Стара редакція	Нова редакція
5.1. Нотаріус знімає заборону відчуження майна при одержанні повідомлення: .... про скасування рішення суду про оголошення фізичної особи померлою або закінчення п'ятирічного строку з часу видачі свідоцтва про право на спадщину на майно особи, оголошеної померлою.	5.1. Нотаріус знімає заборону відчуження майна при одержанні повідомлення: .... про скасування рішення суду про оголошення фізичної особи померлою або закінчення п'ятирічного строку з часу відкриття спадщини на майно особи, оголошеної померлою.

10. Врегульовано накладення заборони щодо відчуження грошових сум, що будуть зараховані заявником публічної безвідкличної вимоги про придбання акцій в усіх власників акцій товариства, на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства».

у розділі II: доповнити розділ новою главою 15-1 такого змісту:

1. 1. Накладання заборони щодо відчуження грошових сум, що будуть зараховані заявником вимоги, визначеним відповідно до [частини четвертої](#) статті 65² Закону України «Про акціонерні товариства», на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства».

1.1. Накладання заборони на відчуження грошових сум, які будуть зараховані заявником вимоги на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий згідно з [частиною дев'ятою](#) статті 65² Закону України «Про акціонерні товариства», відповідно до встановленого обмеження (обтяження) акцій товариства здійснюється на підставі таких документів, наданих особою (заявником вимоги):

1) публічна безвідклична вимога;

2) засвідчені депозитарною установою або Центральним депозитарієм цінних паперів, якщо акції, що придбаваються, зберігаються Центральним депозитарієм як уповноваженим на зберігання, документи про вид обмеження (обтяження), яке накладено на акції, що придбаваються;

3) засвідчена депозитарною установою або Центральним депозитарієм цінних паперів, якщо акції, що придбаваються, зберігаються Центральним депозитарієм як уповноваженим на зберігання, інформація про особу, в інтересах якої накладено обмеження (обтяження) та/або якою накладено обмеження (обтяження) на акції, що придбаваються.

1.2. Накладання заборони щодо відчуження грошових сум, що будуть зараховані заявником вимоги, визначеним відповідно до [частини четвертої](#) статті 65² Закону України «Про акціонерні товариства», на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства», проводиться шляхом вчинення посвідчувального напису на публічній безвідкличній вимозі. Один примірник публічної безвідкличної вимоги з написом нотаріуса про накладення заборони на відчуження грошових сум видається заявнику вимоги, інший залишається у справах нотаріуса.

2. Реєстрація заміни предмета обтяження.

2.1. Реєстрація заміни предмета обтяження здійснюється у Державному реєстрі обтяжень рухомого майна у разі, якщо в цьому реєстрі зареєстровано обтяження/обмеження на акції, щодо яких заявлено публічну безвідкличну вимогу.

2.2. Реєстрація заміни предмета обтяження здійснюється шляхом заміни акцій як предмета обтяження на грошові кошти.

2.3. Реєстрація заміни предмета обтяження здійснюється за заявою заявника вимоги.

2.4. При реєстрації заміни предмета обтяження акцій, щодо яких заявлено публічну безвідкличну вимогу, предмет обтяження замінюється на грошові кошти.

3. Зняття заборони відчуження грошових сум та реєстрації припинення обтяження здійснюється на підставі заяви обтяжувача (особи, в інтересах якої встановлено обмеження/обтяження, та/або осіб, якими встановлено обмеження/обтяження).

3.1. Нотаріус знімає заборону відчуження грошових сум на підставі документа про виконання вимоги обтяжувача.

Якщо заборону знімає нотаріус, який її не накладав, він направляє за місцем зберігання справи, що містить відомості про накладання заборони, повідомлення про зняття заборони.

3.2. При знятті заборони на примірнику документа про виконання вимоги обтяжувача, що залишається у справах нотаріуса, проставляються відмітка про зняття заборони, дата, підпис нотаріуса та його печатка.

Відповідно до п.3.1 гл. 15-1 розд II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріус знімає заборону відчуження грошових сум на підставі документа про виконання вимоги обтяжувача. Крім того, просимо враховувати, що відповідно до абз.5 ч.16 ст. 65-2 Закону України «Про акціонерні товариства» накладена заборона на відчуження грошових сум, зарахованих на рахунок умовного зберігання (ескроу), знімається відповідно до умов документів, згідно з якими було встановлено обмеження (обтяження) на акції, що придбаваються.

Окрім того, звертаємо увагу, визначена інформація міститься в копіях документах, що надаються нотаріусу у відповідності до ч.11 ст.65-2 Закону України «Про акціонерні товариства».

Відповідно до ч.13 ст. 65-2 Закону України «Про акціонерні товариства» банківська установа, в якій відкрито рахунок умовного зберігання (ескроу), протягом трьох років зобов'язана здійснювати **перерахування коштів акціонерам**, акції яких придбаваються (їхнім спадкоємцям або правонаступникам, або іншим особам, які відповідно до законодавства мають право на отримання коштів), на зазначені ними рахунки у банківських установах або здійснювати виплату відповідних коштів готівкою.

Акціонери, акції яких придбаваються (їхні спадкоємці або правонаступники, або інші особи, які відповідно до законодавства мають право на отримання коштів), для одержання коштів з рахунка умовного зберігання (ескроу) мають звернутися до банківської установи, в якій відкрито такий рахунок умовного зберігання (ескроу).

Таким чином, розрахунок зі всіма акціонерами, у яких викуповуються акції здійснюється через один рахунок умовного зберігання (ескроу), у зв'язку з чим при накладені заборони на відчуження грошових сум, таку заборону слід накладати в межах суми обтяжених акцій, що викуповуються.

Відповідність інформації, що міститься в публічній безвідкличній вимозі, що надана для вчинення нотаріальної дії доцільно звіряти з розміщеною публічною безвідкличною вимогою у загальнодоступній інформаційній базі даних про ринок цінних паперів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, або на веб-сайті Центрального депозитарія цінних паперів.

**Комісія НПУ з питань
співробітництва з органами державної влади
та місцевого самоврядування.**

08.12.2017 р.